

דבר היו"ר

במהלך התקופה האחרונה אנו עדים לקידומן של תוכניות רבות הן לערים ולישובים ותיקים, והן תוכניות לשכונות חדשות רבות היקף בפאתי הערים. תהליכים אלה מואצים בתקופה האחרונה לאור מדיניותו של משרד האוצר לקדם תכנון ברמות השונות על מנת לנסות לספק למשק ולחברה בישראל מענה לדרישות ההולכות וגדלות של מגורים כמו גם תעסוקה ושירותים נוספים. מדיניות זו נובעת מהצורך להתמודד עם אתגרים עכשוויים כמו גם עתידים ולאפשר פתרונות, כבר בטווח הקצר, למחסור בדיוור לאוכלוסיות השונות בישראל.

מצד שני אנו עדים לחשש עולה וגובר המשתקף מכוונים שונים, הן מתגובות הציבור המוצאות את ביטויין בתקשורת ובעיתונות, הן מחששות והתנגדויות בפועל של קבוצות אוכלוסיה ותושבים לתוכניות לשכונות חדשות ועד לכדי התנגדות של רשויות מקומיות ומועצות עירוניות לתוכניות מתאר חדשות לישובים המתוות אופק חדש כולל גידול אוכלוסיה משמעותי, ציפוף מרקם קיים ותוספת בניה רוויה הכולל עליה משמעותית בבניה גבוהה. תגובות אלה מלמדות על מודעות וענין הולך וגבר של ציבורים רחבים בסביבה בה הם חיים, כולל הסביבה המיידית והרחבה יותר, הן הסביבה העירונית והן הכפרית והמתעירת.

אנו כמתכננים, צריכים לשאול את עצמנו מה תפקידנו, כאנשי מקצוע המופקדים על האינטרס הציבורי והאמונים על שמירת הראיה הכוללת וצפית צרכי עתיד, מה חלקנו ומהם האפשרויות העומדות בפנינו לשמור על אותה ראיה רחבה, לאפשר מתן פתרונות ראויים בהתאם לצרכים העכשוויים והעתידיים של החברה והכלכלה בישראל ושל האוכלוסיות השונות, לאור תחזיות תרחישים אפשריים וצרכים עתידיים.

איגוד המתכננים הינו שותף ביוזמה רחבה - "ישראל 100" - יחד עם נציגים מהאוניברסיטאות העוסקות בתכנון ואירגוני מתכננים ואדריכלים נוספים, להערכת תכנונית לטווח ביניים וארוך - 2048. לאור הגידול והפיתוח העירוני והביקוש הצפוי למגורים, לשירותים ולמערכות תומכות, בדגש על תחבורה. יושם דגש מיוחד על הצורך בתכנון ארוך טווח למדינת ישראל לקראת שנת ה-100 לקיומה. תכנון אשר ינסה להתמודד עם האתגרים העכשוויים והעתידיים הניצבים בפניו, לבחון את דמות הארץ הרצויה והיעדים הנגזרים ממנה ולגבש אסטרטגיות פעולה להשגת היעדים. במהלך העבודה יבחנו תרחישים ויגובשו תסריטים למועדים שונים במטרה לזהות אתגרים קיימים ועתידיים, יעשה ניסיון להערכת עתידים אפשריים וכווני התפתחות רצויים [חזונית] לגיבוש אסטרטגיות ודרכי פעולה לקידום השגת מטרות ויעדים מובחנים.

איגוד המתכננים מברך את המתכננת **דלית זילבר** עם בחירתה לראשת מינהל התכנון. תפקידה כממונה על התכנון במדינה מציב אותה בחזית המאמץ החשוב והמורכב לקביעת כוונת התפתחותו ועתידו של המרחב בישראל. ההתמודדות עם השאלה החשובה מהו תפקידו של התכנון בארצנו רווית הקונפליקטים והצומחת בקצב גבוה מעבר למוכר בעולם המערבי. איך על המדינה להערך מבעוד מועד לגידול הצפוי בכל היבט שהוא - גידול אוכלוסיה, בניה, פריסה ופיתוח מגורים, מערכות התשתית, שירותים למגוון האוכלוסיות העתידיות, מערכות תעסוקה ותחבורה, שטחים פתוחים ובמרכז הדין - מהם פני החברה העתידית בישראל, איך יראו הערים שלנו שבהן יתגורר רובה המכריע של האוכלוסיה ואיזו איכות חיים רצוי ואפשר להבטיח לדור העתיד. שאלות כבדות משקל אלה עומדות לפתחו של התכנון והגורמים המובילים כמו גם לפנינו כקהילת המתכננים ומן הראוי שיעלו לדיון בכל פורום תכנוני וישפיעו על מערכת קבלת ההחלטות מאחר והיום אנו קובעים את דמותו של המחר. בהתמודדות עם שאלות אלה יש צורך **במנהיגות ובהובלה המבוססים על הכרות רחבה של מערכת השיקולים הבונים את תמונת העתיד** ועם הדרכים לקידום התכנון הלאומי והמקומי על מנת לאפשר מתן תשובות ראויות ובזמן למכלול השאלות העומדות לפתחנו כבר היום.

קידום פנקס המתכננים החדש - במהלך השנה נעשה מאמץ להרחבת רישום החברים. נערכה פניה למתכננים חברי האיגוד אשר להם זכאות להכלל במאגר המתכננים בפנקס. כמו כן נערכה פניה למתכננים מתוך המעגל הרחב, בין אם חברי איגוד ובין אם לאו, על מנת להרחיב ולכלול בפנקס את כל קהילת המתכננים. כבר היום רשומים מעל ל-400 מתכננים והיעד הוא להגיע לרישום של מרבית המתכננים. כמו כן הוחל בפניה רחבה למוסדות העוסקים בתכנון והמעסיקים מתכננים, בין אם במשרדי הממשלה וברשויות המקומיות ובין אם בחברות ציבוריות ופרטיות, על מנת לפרסם את דבר קיום הפנקס ואת המתכננים הרשומים בו כמידע חשוב וככלי עבודה.

הכנס השנתי - יחד וגם לחוד - תכנון לאוכלוסיות מגוונות - השנה יתקיים הכנס בירושלים ויעסוק בנושאים הקשורים למגוון השאלות העוסקות בתכנון לאוכלוסיות השונות המרכיבות את מארג האוכלוסיה בישראל. איך ניתן לתכנן סביבות חיים ומגורים העונים לצרכים של מגזרי אוכלוסיה שונים, תוך שמירה על עקרונות תכנון התואמים את האינטרס הציבורי הכולל ובהתאמה לאורח חיים ומאפיינים של אוכלוסיות אלה. אוכלוסיות המתגוררות הן במרחבים המטרופוליניים ובערים הראשיות המתפתחות בקצב מהיר ועוברות תהליכי ציפוף והתחדשות מואצים יחד עם עליה לגובה, והן בערים וישובים בסדר גודל בינוני וקטן העוברים תהליכי עיור מואצים.

ועדת הכנס שוקדת על אירגון והכנת הכנס ותוציא בקרוב קריאה לחברים לקחת חלק ולהשתתף במסגרת המושבים השונים והמיני מליאות. אנו בטוחים כי גם השנה הכנס יעורר ענין רב והשתתפות ערה של חברי האיגוד ושל חברים ואנשי מקצוע נוספים ויצג את הנושאים העומדים על סדר היום התכנוני.

בברכת עשיה תכנונית מבורכת,

אדר' עדנה לרמן